

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 6.030504 «Економіка підприємства»
(шифр та найменування спеціальності)
на тему:

**«ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ
ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ПАТ «ОДЕСЬКИЙ КАБЕЛЬНИЙ
ЗАВОД «ОДЕСКАБЕЛЬ»»»**

Виконавець:

студент факультету ЦЗФН

Каминіна Ірина Олексіївна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Янковий Олександр Григорович _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2019

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Трудові ресурси підприємства відіграють провідну роль у розв'язанні науково-технічних, організаційних і економічних завдань щодо досягнення поставлених результатів господарювання. Рівень забезпеченості підприємства робочою силою й її раціональне використання значною мірою визначає організаційно-технічний рівень виробництва, ступень використання техніки та технології, предметів праці.

Від ефективності використання трудових ресурсів у процесі виробництва багато в чому залежать показники обсягу виробництва продукції, її собівартість, якість продукції тощо. Все це й обумовило вибір теми кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавр.

Питання сутності персоналу підприємства розглянуто в наукових працях вчених таких як Л.В. Балабанова, Н.Г. Гончаренко, О. Горняк, В. Гурієвська, А.М. Колот, О.В. Сардак, Т.М. Сухорукова, С.І. Шпак, В.В. Ушкальов та ін. На їх думку розвиток персоналу є важливою умовою успішної діяльності будь-якого підприємства. організації. Це особливо справедливо на сучасному етапі, коли прискорення науково-технічного прогресу веде до збільшення вимог щодо професійних знань, умінь і навичок.

Мета дослідження полягає у визначенні ефективності використання трудових ресурсів підприємства.

Завдання дослідження:

- дослідження сутності поняття «трудові ресурси», «персонал підприємства»;
- визначити фактори, що впливають на визначення потреби в персоналі;
- розглянути коучинг як інноваційний стиль управління;
- охарактеризувати діяльність ПАТ «Одескабель» і визначити його основні техніко-економічні показники на підставі наявної фінансової інформації за 2015-2017 рр.;
- провести аналіз забезпеченості підприємства персоналом;
- проаналізувати ефективність використання персоналу підприємства;
- розробити конкретні заходи щодо підвищення ефективності використання персоналу підприємства ПАТ «Одескабель».

Об'єктом дослідження є визначення ефективності використання трудових ресурсів підприємства ПАТ «Одескабель».

Предметом дослідження при написанні даної кваліфікаційної роботи стали теоретичні та практичні аспекти ефективності використання трудових ресурсів підприємства.

Методи дослідження. Для досягнення мети кваліфікаційної роботи та виконання поставлених завдань використовувалися такі методи дослідження: теоретичного узагальнення – для дослідження економічної сутності основних понять «трудові ресурси», «персонал підприємства», розкриття факторів що впливають на визначення потреби в персоналі; методи статистичного

спостереження – для вивчення основних показників, що характеризують діяльність підприємства; графічний метод – для наочного відображення статистичного матеріалу та схематичного подання теоретичних і практичних положень кваліфікаційної роботи; коефіцієнтний метод та метод порівняння – для оцінки стану фінансово-господарської діяльності підприємства, плинності кадрів; горизонтальний, вертикальний методи фінансового аналізу – для визначення динаміки та структури основних показників підприємства; наукової абстракції та узагальнення – для розробки рекомендацій щодо підвищення ефективності використання трудових ресурсів на підприємстві.

Інформаційною базою дослідження є закони України, наукові публікації, фінансова, оперативна та статистична звітність ПАТ «Одескабель» за 2015-2017 роки.

Практичне значення одержаних результатів може бути використано у діяльності ПАТ «Одескабель» для підвищення ефективності використання трудових ресурсів підприємства.

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (54 найменувань) і 1-го додатку. Загальний обсяг роботи становить 72 сторінки. Основний зміст викладено на 66 сторінках. Робота містить 22 таблиці, 8 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі роботи «Теоретичні аспекти формування персоналу підприємства» систематизовано та узагальнено теоретичні основи трудових ресурсів, персоналу підприємства, визначено фактори, що впливають на визначення потреби в персоналі, розглянуто коучинг як інноваційний стиль управління персоналом.

У другому розділі «Аналіз ефективності використання трудових ресурсів на ПАТ «Одескабель» охарактеризований стан кабельної продукції товариства, проведено аналіз основних показників фінансово-господарської діяльності підприємства. Проведено аналіз забезпеченості підприємства персоналом. Проаналізовано ефективність використання трудових ресурсів підприємства за допомогою аналітичних таблиць та діаграм.

Третій розділ «Шляхи вдосконалення використання персоналу підприємства ПАТ «Одескабель» присвячений основним напрямкам підвищення ефективності використання трудових ресурсів підприємства, запропоновано заходи підвищення ефективності використання персоналу підприємства.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. У теорії та практиці країни використовуються різноманітні категорії і поняття, які ототожнюються з поняттям «персонал підприємства», а саме «робоча сила», «трудові ресурси», «людські ресурси», «трудовий потенціал», «кадри» тощо. Персонал підприємства можна поділити на дві групи: персонал основної діяльності та персонал неосновної діяльності. Це є одною з головних ознак класифікації персоналу.

2. Потреба підприємства в персоналі формується під впливом певних факторів. Одними з таких факторів є поділ їх на внутрішні та зовнішні. Саме стратегія розвитку підприємства обумовлює потребу у персоналі. Для визначення кількісного складу персоналу користуються різними методами – від найпростішого методу порівняння до більш складних комп'ютерних моделей. Основними методами прогнозування персоналу є економетричний метод, метод експертних оцінок, балансовий метод, економіко-математичні методи, методи лінійного програмування, комп'ютерні моделі, нормативний метод.

3. У сучасних умовах у сфері управління персоналом з'явилося багато різних інноваційних технологій, що дають змогу більш успішно керувати людьми, але одним із інноваційних стилів управління підприємством є коучинг. Виділяють п'ять основних видів: коучинг для менеджерів, бізнес-коучинг, спеціалізований коучинг, груповий коучинг, лайф-коучинг.

4. Кабельна промисловість відноситься до електротехнічної галузі та є наукомісткою галуззю виробництва. Основними постачальниками сировини та матеріалів кабельної промисловості є іноземні країни й ціни на 80 % матеріалів формуються на світовому ринку. ПАТ «Одескабель» є найбільшим виробником кабелів зв'язку й волоконно-оптичних кабелів в Україні та перебуває в перших лавах виробників кабельної продукції в країнах колишнього СРСР. Аналіз основних техніко-економічних показників фінансово-економічної діяльності за період, що аналізувався (2014-2017 рр.) показав позитивну динаміку. Але є показники, які потребують корегування.

5. Аналіз забезпеченості персоналом показав, що в цілому товариство забезпечено персоналом у цілому й за категоріями. Найбільшу питому вагу у структурі персоналу займають працівники основної діяльності. Їх структура за останні три роки не змінилася. Аналіз руху робочої сили показав, що показник плинності робочої сили є достатньо високим, що перевищує нормативне значення у розмірі 5 %, основні причини звільнення – за власним бажанням. Керівництво підприємства регулярно проводить програми навчання, підготовки і перепідготовки працівників. Підготовка забезпечує навчання працівників навичкам, що дозволяють підняти продуктивність їхньої праці.

6. Основним показником ефективності використання трудових ресурсів на підприємстві в умовах ринкової економіки є показник рентабельності персоналу. Даний показник тісно взаємопов'язаний з продуктивністю праці. А продуктивність праці розкривається через фондівіддачу та фондоозброєність. Рівень інтенсивності персоналу розкривається через систему узагальнюючих, індивідуальних і допоміжних показників продуктивності праці. Продуктивність праці – найважливіший показник ефективності виробництва, а її зростання – головний фактор економічного росту.

7. У сучасних умовах економічного розвитку країни раціональне використання трудових ресурсів є важливим резервом підвищення ефективності виробництва, збільшення обсягів виробництва продукції, підвищення продуктивності праці та фондівіддачі. Основними заходами щодо підвищення ефективності використання персоналу підприємства стали періодичне підвищення кваліфікації працівників і впровадження концепції «Бережливого виробництва», які надали можливість підвищити рівень ефективності використання персоналу ПАТ «Одескабель».

АНОТАЦІЯ

Каминіна І. О. «Ефективність використання трудових ресурсів підприємства (на прикладі ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель»»)

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 6.030504 «Економіка підприємства»

(цифра та назва спеціальності)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2019.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти ефективності використання трудових ресурсів на підприємстві.

Проаналізовано основні аспекти фінансово-господарської діяльності підприємства ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель» за 2015-2017 р., використання його трудових ресурсів.

Запропоновано основні заходи щодо підвищення ефективності використання персоналу підприємства стали періодичне підвищення кваліфікації працівників і впровадження концепції «Бережливого виробництва», які надали можливість підвищити рівень ефективності використання персоналу ПАТ «Одескабель».

Ключові слова: персонал, трудові ресурси, продуктивність праці, рентабельність персоналу.

ANNOTATION

Kamynina I.O. «Efficiency of use of labor resources of the enterprise (on the example of PJSC «Odeskabel»)»

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 6.030504 «Business Economics»

(code and name of the specialty)

Odessa National Economics University. – Odessa, 2019.

The work deals with the theoretical aspects efficiency of the use of labor resources at the enterprise.

The main aspects of financial and economic activity of PJSC Odessa Cable Plant "Odeskabel" for 2015-2017, use of its labor resources are analyzed.

The main measures to increase the efficiency of using the personnel of the company were the periodic training of employees and implementation of the concept of «Lean production» that provided an opportunity to increase the efficiency of the use of personnel of PJSC «Odeskabel».

Keywords: personnel, labor resources, labor productivity, personnel profitability.